

Lidé v Thajsku mají lepší přehled o znečištění prostředí. Pomohli i čeští experti

31.7.2023 - Martin Zelinka | Arnika

Náhrada za tisíc kaučukovníků a otrávenou vodu? 13 milionů korun

V poslední době se thajští občané se postavili znečišťovatelům a zvítězili v několika soudních sporech, v nichž jim soudy přiznali finanční náhradu za škody způsobené toxickým znečištěním. Příkladem jsou obyvatelé vesnice Nong Phawa, kteří vyhráli soudní spor s recyklační společností Win Process. Ta musí zaplatit v přepočtu zhruba 13 milionů Kč jako odškodnění za úhyn více než tisíce kaučukovníků a znečištění místních vodních zdrojů. *„Je to významný úspěch v oblasti environmentální spravedlnosti pro místní obyvatele, kteří se s problémy obrátili na soud poté, co navzdory neustálým stížnostem léta nedošlo k nápravě situace. Důležitou roli sehrála medializace příběhu, která donutila odpovědná místa konat,”* řekla **Penchom Saetang**, ředitelka organizace EARTH. Díky příkladu vesnice Nong Phawa podnikla kroky k žalobám na znečišťovatele nebo liknavé úřady i řada dalších komunit.

Spolupráce mezi místními aktivisty a odborníky z organizací EARTH a Arnika přinesla zásadní důkazy a odborné poznatky, které posílily důkazní situaci postižených komunit. Jejich zástupci zdůraznili, že projekt pomohl ke zviditelnění a pochopení tématu toxického znečištění.

Světový zákaz dechloranu podpořila také česká studie

Přístup ke spolehlivým a komplexním údajům je základním předpokladem účinné obhajoby zájmů životního prostředí. Organizace EARTH a Arnika sehrály klíčovou roli při poskytování cenných dat ze svých studií thajským komunitám a mezinárodním institucím. Letos na jaře zveřejnily studii zkoumající přítomnost dechloranu plus v krvi dělníků z recyklačních zařízení. Studie založená na rozsáhlé zprávě z oblasti Kalasin, kde dochází ke zpracování elektroodpadu, potvrdila, že místní životní prostředí, potravní řetězec a bohužel i lidé jsou poškozováni látkami, které se zde uvolňují při skladování a zpracování elektroodpadu. Tato data potvrdila naléhavou potřebu zařadit dechloran na seznam látek určených k celosvětové eliminaci v rámci Stockholmské úmluvy. Pro tento krok se nakonec signatářské státy skutečně rozhodly.

Významným milníkem v boji občanů proti znečištění bylo také spuštění online aplikace, která lidem v Thajsku umožňuje zjistit míru a typ znečištění konkrétní lokality a zároveň nahlásit nebezpečí pro životní prostředí, které zaregistrují sami občané. Jedná se o praktické uplatnění konceptu tzv. občanské vědy, která poskytuje chybějící data například v podmínkách nedostatečného státního monitoringu.

Zákaz dovozu plastů jako příslib do budoucna

„Doufáme, že Thajsko směřuje k čistší budoucnosti. Příkladem je rozhodnutí vlády zakázat do roku 2025 dovoz plastového odpadu do země a ratifikace dodatku k Basilejské úmluvě o kontrole pohybu nebezpečných odpadů přes hranice států. K těmto krokům nepochybně přispěl tlak občanské společnosti. Stále však existují další možnosti ke zlepšení situace, jako je přijetí občanského návrhu zákona o integrovaném registru znečištění (v ang. PRTR, Pollutant Release and Transfer Register),” vysvětluje **Miroslava Jopková**, koordinátorka projektu z organizace Arnika, a dodává: *„I po deseti letech spolupráce jsou proto organizace EARTH a Arnika odhodlány pokračovat ve svém úsilí o environmentální spravedlnost pro lidi v Thajsku.”*

Kontakt:

Martin Zelinka (Arnika Association) – Tato e-mailová adresa je chráněna před spamboty. Pro její zobrazení musíte mít povolen Javascript., +420 720 208 217

Punyathorn Jeungsmarn (EARTH Thailand) –Tato e-mailová adresa je chráněna před spamboty. Pro její zobrazení musíte mít povolen Javascript., +66 90 981 6336

Poznámky:

(1) Ecological Alert and Recovery - Thailand (EARTH) je nevládní nezisková organizace, která usiluje o sociální a environmentální spravedlnost a udržitelnost v thajské společnosti. Více informací naleznete na jejich webových stránkách: <https://www.earththailand.org/en/>.

(2) Česká nevládní organizace Arnika se zaměřuje na ochranu přírody, nakládání s toxickými látkami a odpady, průmyslové znečištění a účast veřejnosti na rozhodování o otázkách životního prostředí. Organizace spolupracuje s mnoha partnery po celém světě Více informací: <https://arnika.org/zahranici>.

<https://arnika.org/o-nas/tiskove-zpravy/lide-v-thajsku-maji-lepsi-prehled-o-znecisteni-prostredi-pomohli-i-cesti-experti>